

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8
90-051 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/411-10/05/BR-18

Łódź, dnia 18 kwietnia 2006 r.

DECYZJA Nr RŁO 10/2006

- I. Na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18 poz. 172; ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu przeciwko Zakładowi Usług Pogrzebowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Długa 8, w sprawie pobierania opłat za pierwszą i dwie następne doby przechowywanie w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez Zespół Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Szymanowskiego 11, w toku którego zostało uprawdopodobnione, że przedsiębiorca ten poprzez powyższe działanie naruszył art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080), po przyjęciu przez Zakład Usług Pogrzebowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Długa 8, zobowiązania do zaniechania pobierania opłat za pierwszą i dwie następne doby przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez Zespół Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Szymanowskiego 11,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
nakłada się na tego przedsiębiorcę obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania.

II. Na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18 poz. 172; ze zm.),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

określa się termin wykonania przez Zakład Usług Pogrzebowych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Długa 8 nałożonego zobowiązania do 30 czerwca 2006 r.

III. Na podstawie art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18 poz. 172; ze zm.),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Zakład Usług Pogrzebowych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Długa 8 obowiązek złożenia w terminie do 15 lipca 2006 r. informacji o stopniu realizacji nałożonego zobowiązania.

Uzasadnienie

W 2005 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej „Prezesem Urzędu”) przeprowadził badanie lokalnych rynków usług prosektoryjnych w miastach powiatowych i wojewódzkich, w województwach łódzkim i świętokrzyskim. Celem badania było ustalenie struktury podmiotowej tych rynków oraz kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 - dalej zwana „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”). Badaniem zostały objęte usługi prosektoryjne wykonywane przez zakłady opieki zdrowotnej i przedsiębiorców zarządzających prosektoriami.

W ramach badania skontrolowano zasady wykonywania usług prosekcyjnych przez Zespół Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Szymanowskiego 11 (dalej zwany „ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim”). Analiza dokumentów nadesłanych przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim wykazała, że 1 września 1999 r. zawarł on umowę (zwaną przez obie strony „Porozumieniem”) z Zakładem Usług Pogrzebowych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Długa 8 (dalej zwany „ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim”) o przechowywanie w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim (dowód: karty nr 6 i nr 7). Z treści porozumienia wynikało, że ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim zobowiązuje się do przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim na własny koszt i pobierania opłaty za przechowywanie tych zwłok zgodnie z cennikiem usług, co wskazywało na możliwość naruszenia przez ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim zakazu określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W związku z dokonаныmi ustaleniami Prezes Urzędu Postanowieniem nr RŁO 1/411-10/05, (dowód: karta nr 1 i karta nr 1 odwrót) wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe przeciwko ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim pod zarzutem nadużywania pozycji dominującej na rynku usług prosekcyjnych świadczonych na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, poprzez pobieranie opłat za pierwszą i dwie następne doby przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim, co może stanowić naruszenie zakazu określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim, w piśmie z dnia 5 października 2005 r. (dowód: karty nr 20 i 21) wyjaśnił, że prowadzi działalność gospodarczą i za wszystkie wykonywane czynności związane z przechowywaniem zwłok, przygotowaniem i przeprowadzeniem pogrzebu pobiera opłaty. Chłodnia, w której przechowywane są zwłoki została przekazana ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim umową nieodpłatnego zarządu przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski. Opłaty za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń Cmentarza Komunalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim przez odbiorców usług wykonywanych przez ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim ustaliła Gmina Uchwałą Nr III/214/2000 Zarządu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 26 kwietnia 2000 r. w sprawie opłat za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń Cmentarza Komunalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim (dowód: karta nr

25). Wysokość opłat za przechowywanie w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim zawiera Załącznik do ww. Uchwały (dowód: karta nr 26).

W trakcie prowadzonego postępowania ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim nie kwestionował zarzutu stosowania praktyk zawartych w postanowieniu o jego wszczęciu. Pismem z 22 marca 2006 r. (dowód: karta nr 63) ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim uznał zarzut nadużywania pozycji dominującej zawarty w postanowieniu o wszczęciu postępowania za zasadny i zobowiązał się do zaniechania pobierania opłat za pierwszą i dwie następne doby przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim w terminie do końca czerwca 2006 r.

Prezes Urzędu ustalił co następuje:

ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim jest spółką prawa handlowego – spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000139529 (dowód: odpis aktualny z KRS, karty nr 22, 23, 24).

Przedmiotem działalności ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim jest m.in. prowadzenie usług pogrzebowych i działalności pokrewnej oraz zarządzanie nieruchomościami niemieszkalnymi (dowód: odpis z KRS dział 2 rubryka 3 - karta nr 23 odwrot). Na podstawie umowy zawartej 18 października 1999 r. z Gminą Ostrowiec Świętokrzyski ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim zarządza (administruje) urządzeniami, obiektami i budowlami na terenie cmentarza, w tym kaplicą cmentarną, chłodnią i przechowalnią zwłok oraz budynkiem kotłowni z garażami (dowód: karty od nr 34 do nr 37). W ramach prowadzonej działalności gospodarczej ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonuje usługi prosektoryjne przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim (dowód: karta nr 29).

Rynkiem produktowym w tej sprawie jest rynek usług prosektoryjnych przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim. Rynkiem geograficznym w tej sprawie jest teren szpitala zarządzanego przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Na wyżej określonym rynku właściwym ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim nie spotyka się z konkurencją ponieważ 1 września 1999 r. pomiędzy ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim i ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim została zawarta umowa, na mocy której ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim stał się jedynym przedsiębiorcą wykonującym usługi

prosektoryjne przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim (dowód: karty nr 6 i nr 7).

Dowodem odbioru zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim przez ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim jest § 2 zarządzenia nr 56/2002 Dyrektora ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 26 sierpnia 2002 r. w sprawie dokumentowania odbioru zwłok z oddziałów szpitalnych przez pracowników zakładu pogrzebowego. Z treści tego § wynika, że po upływie dwóch godzin od zgonu pielęgniarzka zgłasza transport zwłok do chłodni zgodnie z umową z 01.09.1999 r. zawartą z ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim (dowód: karta nr 8). Ww. regulacje zostały wprowadzone przez Dyrektora ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim w wykonaniu art. 18a ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 1991 r. Nr 91, poz. 408, z późn. zm., zwanej dalej „ustawą o zakładach opieki zdrowotnej”).

Dowodem na pobieranie przez ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim opłat za przechowywanie w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim jest Załącznik do Uchwały Nr III/214/2000 Zarządu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 26 kwietnia 2000 r. w sprawie opłat za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń Cmentarza Komunalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim. gdzie w pkt. II ppkt. 2 określono opłatę za przechowywanie zwłok osób zmarłych w szpitalu w wysokości 50,00 zł bez względu na okres przechowywania zwłok (dowód: karta nr 26).

Zgodnie z uzyskaną przez Prezesa Urzędu opinią Ministra Zdrowia zakład opieki zdrowotnej nie ma podstaw do pobierania opłat za wykonywanie ciążących na nim obowiązków w przypadku śmierci pacjenta, o których mowa w art. 18 a ust. 1a pkt 5 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Obowiązek przygotowania zwłok osoby zmarłej w szpitalu do wydania osobom uprawnionym do pochowania powinien być spełniany bezwarunkowo. Zakład opieki zdrowotnej nie ma prawa wyboru postępowania w zależności od tego czy za wykonanie tych czynności zostanie wniesiona opłata czy nie. Zdaniem Ministerstwa Zdrowia zakład opieki zdrowotnej może pobierać opłaty za wszelkie dodatkowe czynności w wysokości ustalonej przez kierownika zakładu. W związku z tym, że żaden z aktów prawnych nie wskazuje czynności objętych obowiązkiem szpitala w razie śmierci pacjenta, w opinii Ministerstwa Zdrowia należy stosować w tym zakresie ogólne obiektywne kryteria i zasady współzycia społecznego.

Prezes Urzędu dokonał analizy obowiązujących przepisów z punktu widzenia okresu, w którym zakład opieki zdrowotnej ma obowiązki wobec pacjenta w razie jego śmierci w szpitalu. Wobec braku takich ustaleń w cytowanej ustawie o zakładach opieki zdrowotnej,

Prezes Urzędu wziął pod uwagę przepisy ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. 2000 r. Nr 23, poz. 295) – dalej zwana „ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych”. Zgodnie z art. 9 ust. 1 i art. 3 tej ustawy zwłoki osób zmarłych nie mogą być chowane przed upływem 24 godzin od chwili zgonu z wyjątkiem osób zmarłych na choroby zakaźne i powinny być – najpóźniej po upływie 72 godzin od chwili zgonu – usunięte z mieszkania celem pochowania – lub w razie odroczenia terminu pochowania – złożone w domu przedpogrzebowym lub kostnicy do czasu pochowania. Odpowiednio do przepisu art. 23 ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej przechowywanie zwłok ponad okres 72 godzin (w razie odroczenia terminu pochowania) może być wykonywane odpłatnie, niezależnie od uprawnień do bezpłatnych świadczeń określonych w przepisach odrębnych.

Na podstawie dokumentów zgromadzonych podczas badania lokalnych rynków usług prosektoryjnych w regionie działania Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, Prezes Urzędu ustalił, że zakłady opieki zdrowotnej w większości wykonują obowiązek przechowywania zwłok pacjentów zmarłych w szpitalu w prosektorium szpitalnym bezpłatnie przez pierwszą i dwie następne doby po zgonie. Regułą jest odpłatne przechowywanie zwłok osób zmarłych poza szpitalem oraz zwłok osób zmarłych w szpitalu za czas powyżej trzeciej doby.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów należy do dziedziny prawa publicznego i jako taka chroni interes ogólnospołeczny. W rozstrzyganych przez Prezesa Urzędu postępowaniach zasadnym jest zatem ustalenie, czy nastąpiło naruszenie interesu publicznoprawnego.

Zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 cytowanej ustawy o zakładach opieki zdrowotnej zakład opieki zdrowotnej udziela świadczeń zdrowotnych ogółowi ludności, ludności określonego obszaru lub określonej grupie. Działania ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku realizacją umowy podpisanej z ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim wpływają na sytuację wszystkich potencjalnych odbiorców usług prosektoryjnych przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim na wskazanym rynku. Niniejsza sprawa ma charakter publicznoprawny, gdyż skutkami działań sprzecznych z ustawą o okik dotknięta jest sfera interesów szerokiego kręgu konsumentów.

Na podstawie art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych we wniosku lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 5 lub art. 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, któremu jest zarzucane naruszenie zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może w drodze decyzji zobowiązać przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców do wykonania tych zobowiązań.

Art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Do uprawdopodobnienia, że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędnym jest wykazanie, że przedsiębiorca posiada pozycję dominującą na rynku właściwym oraz że nadużywa tej pozycji.

ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem przez przedsiębiorcę rozumie się osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej. ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim ma osobowość prawną i jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości uznawane są przez ich nabywców za substytuty oraz oferowane są na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. W niniejszej sprawie ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim świadczy usługi prosektoryjne przechowywania zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim, które nie mają substytutów, na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski i powiatu ostrowieckiego. Rynkiem właściwym w sprawie jest rynek usług prosektoryjnych przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim, na podstawie umowy zawartej z ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim, jako jedyny przedsiębiorca na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i powiatu ostrowieckiego świadczy usługi prosektoryjne przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim. Usługi te ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonuje w jedynej chłodni uprawnionej do przechowywania tych zwłok i tym samym usługi prosektoryjne przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonywane przez ZUP w Ostrowcu świętokrzyskim są jedynymi usługami dostępnymi dla ludności miasta Ostrowca Świętokrzyskiego i powiatu ostrowieckiego. ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim posiada wobec tego pozycję dominującą na określonym wyżej rynku.

Ustawa o okik nie zakazuje posiadania pozycji dominującej na rynku właściwym, ale zakazuje jej nadużywania, czyli działania, którego w warunkach konkurencji nie zaakceptowałiby konkurenci, kontrahenci bądź konsumenci.

ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim za podstawie umowy zawartej z ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonuje świadczenia zdrowotne, o których mowa w ustawie o zakładach opieki zdrowotnej. Do zakresu tych świadczeń na podstawie art. 18a ust. 1a pkt 5 tej ustawy należy wykonywanie przez szpital obowiązków w razie śmierci pacjenta w szpitalu.

Finansowanie udzielania świadczeń zdrowotnych reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135). Świadczenia te są bezpłatne dla pacjentów szpitala spełniających kryteria ustawowe określone w art. 2 ust. 1 tej ustawy. Zasada ta dotyczy także obowiązku szpitala przechowywania zwłok w razie śmierci pacjenta w szpitalu.

Czas bezpłatnego przechowywania zwłok w prosektorium szpitalnym powinien odpowiadać okresowi niezbędnemu do przygotowania zwłok do wydania osobom uprawnionym do pochówku, nie dłużej jednak niż 72 godziny. Zgodnie bowiem z przepisem art. 9 ust. 1 i 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych po tym okresie powinien nastąpić pochówek lub przeniesienie zwłok do domu przedpogrzebowego lub do kostnicy. Z powyższego wynika, że maksymalny czas bezpłatnego przechowywania zwłok w prosektorium szpitalnym wynosi 72 godziny.

Po upływie 72 godzin świadczenie to staje się odpłatne (odpowiednio do przepisu art. 23 ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej). Jest ono również odpłatne dla osób nieuprawnionych do świadczeń zdrowotnych w rozumieniu art. 33 ust. 1 tej ustawy. Wysokość opłat ustala – zgodnie z art. 34 ust. 1 ww. ustawy - kierownik zakładu, w którym świadczenie jest udzielane.

Badania porównawcze zachowań 33 przedsiębiorców świadczących usługi prosektoryjne na rynkach lokalnych w województwach łódzkim i świętokrzyskim wskazują, że większość zakładów opieki zdrowotnej (31 przedsiębiorców) bezpłatnie przechowuje zwłoki w razie śmierci pacjenta w szpitalu przez pierwszą i dwie następne doby od momentu zgonu. Usługi wykonywane na rzecz osób zmarłych poza szpitalem i po upływie trzech dób od zgonu pacjenta w szpitalu są odpłatne.

Przepisy ustawy o zakładach opieki zdrowotnej nie zawierają zakazu przekazania przez zakład opieki zdrowotnej na podstawie umowy cywilno-prawnej obowiązku przechowywania w prosektorium zwłok osób zmarłych w szpitalu innemu przedsiębiorcy posiadającemu do wykonania tej usługi odpowiednie urządzenia. ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim odbierając ze szpitala zarządzanego przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim, na podstawie podpisanej umowy, zwłoki osób zmarłych w tym szpitalu celem przechowania ich w chłodni przejął zatem w odpowiedniej części obowiązki jakie nakłada ustawa o zakładach opieki zdrowotnej w związku ze zgonem pacjenta w szpitalu.

Wobec dokonanych ustaleń Prezes Urzędu stwierdził, że pobieranie przez ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim opłat w wysokości 50,00 zł, za cały okres przechowywania zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim jest sprzeczne z wskazanymi wyżej przepisami prawa i stanowiłoby przejaw nadużywania przez tego przedsiębiorcę pozycji dominującej na lokalnym rynku usług prosektoryjnych przechowywania w chłodni zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim. Należy bowiem stwierdzić, że ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim narzuca swoim klientom warunki zdecydowanie gorsze od przyjętych przez przedsiębiorców działających na porównywalnych rynkach. Takie zachowanie ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim jest możliwe dzięki sile rynkowej jaką daje umowa podpisana z ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim i zarząd nad jedyną chłodnią na rynku właściwym

Prezes Urzędu stwierdził, że została spełniona przesłanka uprawdopodobnienia, że ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim nadużywa pozycji dominującej na rynku usług prosektoryjnych i narusza zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku postępowania antymonopolowego ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim w piśmie z 22 marca 2006 r. zobowiązał się do zaniechania pobierania opłat za pierwszą i dwie następne doby przechowywania zwłok osób zmarłych w szpitalu zarządzanym przez ZOZ w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Prezes Urzędu uznał, że ww. zobowiązanie ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim doprowadzi do zapobieżenia wskazanym naruszeniom art. 8 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec spełnienia przesłanek koniecznych do wydania decyzji w oparciu o art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Stosownie do art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu zobowiązał ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim do wykonania podjętych zobowiązań do 30 czerwca 2006 r.

Stosownie do art. 11a ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu nałożył na ZUP w Ostrowcu Świętokrzyskim obowiązek złożenia w terminie do 15 lipca 2006 r. informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Termin ten należy uznać za wystarczający z uwagi na charakter zobowiązań i stopień trudności ich wykonania.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatury w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi*

Iwona Bielska

Otrzymuje:
Zakład Usług Pogrzebowych Sp. z o.o.
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
Ul. Długa 8